

5. Wysokość dodatku zagranicznego wypłacanego w złotych lub dolarach amerykańskich ustala się przy zastosowaniu średniego kursu EURO ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w pierwszym dniu miesiąca kalendarzowego poprzedzającego miesiąc, za który dodatek zagraniczny przysługuje.

6. W przypadku, gdy dodatek zagraniczny jest przekazywany na wskazany rachunek bankowy poza granicami kraju koszty opłat bankowych ponosi sędzia delegowany.

7. Dodatek zagraniczny zmniejsza się o kwotę środków pieniężnych wypłacanych miesięcznie sędziemu delegowanemu przez stronę zagraniczną.

8. Wypłata pierwszego dodatku następuje niezwłocznie po podjęciu przez sędziego delegowanego obowiązków lub funkcji poza granicami państwa. Na pisemny wniosek sędziego delegowanego dodatek może być wypłacony również w dniu roboczym poprzedzającym dzień wyjazdu z kraju. W takim przypadku dodatek jest wypłacany wyłącznie w złotych.

§ 4.1. Jednorazowy dodatek adaptacyjny wynosi 250% dodatku zagranicznego.

2. Jednorazowy dodatek adaptacyjny wypłaca się niezwłocznie po podjęciu przez sędziego delegowanego wykonywania obowiązków lub funkcji poza granicami państwa.

3. Na pisemny wniosek sędziego delegowanego jednorazowy dodatek adaptacyjny może być wypłacony w dniu roboczym poprzedzającym dzień wyjazdu z kraju. W takim przypadku dodatek ten jest wypłacany wyłącznie w złotych.

4. Do wypłacania jednorazowego dodatku adaptacyjnego stosuje się odpowiednio przepisy § 3 ust. 4-7.

§ 5.1. Podlegające pokryciu koszty podróży przesiedleniowej obejmują:

- 1) koszty przejazdów i dojazdów z miejsca zamieszkania do miejsca delegowania,
- 2) koszty przewozu mienia,
- 3) ryczałt na inne wydatki związane z podróżą przesiedleniową.

2. Koszty przejazdów i dojazdów ustala się na podstawie przepisów wykonawczych wydanych przez właściwego Ministra na podstawie upoważnienia ustawowego wynikającego z art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.²⁾) w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących

²⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615 oraz z 2007 r. Nr 64, poz. 426 i Nr 89, poz. 589.

pracownikowi, zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju.

3. Koszty związane z przewozem mienia ustala się w wysokości wynikającej z pomnożenia bieżących stawek frachtu Międzynarodowego Stowarzyszenia Przewoźników Lotniczych (IATA) obowiązujących w dniu wypłacenia przez wagę przewożonego mienia. Wagę tę określa się, przyjmując po 100 kg na sędziego delegowanego i na każdego przenoszącego się z nim członka rodziny.

4. Ryczałt na inne wydatki związane z podróżą przesiedleniową przypadający na jedną osobę ustala się w wysokości 1,5 diety, określonej w przepisach wykonawczych, o których mowa w ust. 2, jeżeli podróż trwa krócej niż 24 godziny. W przypadku podróży trwającej dłużej niż 24 godziny ryczałt wynosi 3 diety na osobę.

§ 6.1. Koszty przejazdów z miejsca delegowania do miejsca stałego zamieszkania na urlop wypoczynkowy i z powrotem ustala się na podstawie przepisów wykonawczych, o których mowa w § 5 ust. 2.

2. Pokrycie kosztów, o których mowa w ust. 1, następuje niezwłocznie po zakończeniu urlopu wypoczynkowego i złożeniu przez sędziego delegowanego dokumentów (bilety, rachunki) potwierdzających poniesione koszty. Przepisy § 3 ust. 4-7 stosuje się odpowiednio z tym, że do rozliczenia przyjmuje się średni kurs EURO ogłaszany przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu miesiąca kalendarzowego poprzedzającego miesiąc, w którym następuje rozliczenie.

3. Koszty, o których mowa w ust. 1, pokrywa się ponownie po upływie dwuletniego okresu, do którego wlicza się jedynie okresy delegowania sędziego do pełnienia obowiązków lub funkcji poza granicami państwa.

§ 7.1. Podlegające zwrotowi koszty podróży w związku z rozpoczęciem i zakończeniem pełnienia obowiązków lub funkcji obejmują:

- 1) koszty przejazdów i dojazdów z miejsca zamieszkania do miejsca delegowania,
- 2) ryczałt na inne wydatki związane z podróżą.

2. Koszty przejazdów i dojazdów ustala się na podstawie przepisów wykonawczych, o których mowa w § 5 ust. 2.

3. Ryczałt na inne wydatki związane z podróżą ustala się w wysokości 1,5 diety określonej w przepisach wykonawczych, o których mowa w § 5 ust. 2, jeżeli podróż trwa krócej niż 24 godziny. W przypadku podróży trwającej dłużej niż 24 godziny ryczałt wynosi 3 diety.

§ 8.1. W razie odbywania podróży służbowej na terytorium obcego państwa poza miejsce delegowania sędziemu delegowanemu wypłaca się diety oraz zwrot kosztów przejazdów i noclegów, płatne w walucie i w wysokości ustalonej na podstawie przepisów wykonawczych, o których mowa w § 5 ust. 2, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. W przypadku odbywania podróży służbowej na terytorium państwa, w którym sędzia delegowany pełni obowiązki lub funkcję, dieta wynosi 25% stawki diety ustalonej dla tego państwa; jeżeli podróż trwa krócej niż dwanaście godzin, dieta nie przysługuje.

3. W przypadku odbywania podróży służbowej poza granicami państwa, w którym sędzia delegowany pełni obowiązki lub funkcję, dieta wynosi 50% stawki diety ustalonej dla państwa stanowiącego cel podróży.

§ 9.1. Sędzia delegowany otrzymuje zaliczkę na niezbędne koszty podróży, o których mowa w § 5, 7 i 8.

2. Rozliczenie kosztów podróży jest dokonywane w terminie 14 dni od dnia zakończenia podróży.

3. Do rozliczenia kosztów podróży sędzia delegowany dołącza dokumenty (bilety, rachunki) potwierdzające poniesione koszty; nie dotyczy to wydatków objętych ryczałtami i dietami. Jeżeli dołączenie dokumentu nie jest możliwe, sędzia delegowany składa pisemne oświadczenie o wysokości poniesionego kosztu i przyczynach braku jego udokumentowania.

4. Do wypłaty zaliczki i rozliczenia kosztów podróży stosuje się odpowiednio przepisy § 3 ust. 4-7 z tym, że do rozliczenia przyjmuje się średni kurs EURO ogłaszany przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu miesiąca kalendarzowego poprzedzającego miesiąc, w którym następuje rozliczenie.

§ 10.1. Koszty przejazdów i dojazdów z miejsca delegowania do kraju i z powrotem w przypadkach służbowych i losowych ustala się na podstawie przepisów wykonawczych, o których mowa w § 5 ust. 2.

2. Zwrot kosztów, o których mowa w ust. 1, następuje na pisemny uzasadniony wniosek sędziego delegowanego. Stosuje się odpowiednio przepisy § 3 ust. 4-7 z tym, że do rozliczenia przyjmuje się średni kurs EURO ogłaszany przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu miesiąca kalendarzowego poprzedzającego miesiąc, w którym następuje rozliczenie, oraz § 9 ust. 2 i 3.

§ 11. 1. Zwrotowi podlegają uzasadnione i udokumentowane koszty leczenia sędziego delegowanego oraz członków jego rodziny przebywających z nim na stałe poza granicami państwa, w tym w szczególności koszty:

1) pobytu i leczenia w szpitalu lub w innym zakładzie leczniczym, porodów, porad i badań lekarskich oraz zabiegów leczniczych, z wyjątkiem kosztów pobytu i leczenia w sanatorium lub uzdrowisku, porad i zabiegów z zakresu kosmetyki, oraz osobistych wydatków chorego;

2) badań dodatkowych zleconych przez lekarza;

3) obowiązkowych szczepień ochronnych zleconych przez WHO, miejscową lub krajową służbę zdrowia;

4) rehabilitacji zaleconej przez lekarza, w tym fizykoterapii, elektroterapii, kinezyterapii, gimnastyki korekcyjnej u dzieci i młodzieży do 18 roku życia;

5) leczenia cukrzycy (wizyty lekarskie, analizy, lekarstwa, testy, wstrzykiwacze);

6) leczenia stomatologicznego, zachowawczego i profilaktycznego;

7) chirurgii stomatologicznej, ekstrakcji zębów, badania rentgenowskiego zębów;

8) porad z zakresu protetyki i ortodoncji, uzupełnień protetycznych, aparatów ortodontycznych dla dzieci i młodzieży do 18 roku życia;

9) zakupu leków na zlecenie lekarza;

10) zakupu strzykawek i igieł jednorazowych oraz materiałów opatrunkowych zaleconych przez lekarza;

11) zakupu soczewek korekcyjnych (soczewek dwuogniskowych, standardowych soczewek kontaktowych) zleconych przez lekarza okulistę lub optyka.

2. Zwrot kosztów, o których mowa w ust. 1, następuje na pisemny uzasadniony wniosek sędziego delegowanego i na podstawie dołączonych do wniosku dokumentów (rachunków, zaświadczeń) potwierdzających poniesione koszty. Stosuje się odpowiednio przepisy § 3 ust. 4-7 z tym, że do rozliczenia przyjmuje się średni kurs EURO ogłaszany przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu miesiąca kalendarzowego poprzedzającego miesiąc, w którym następuje rozliczenie, oraz § 9 ust. 2.

§ 12.1. Pokrycie kosztów zamieszkania w miejscu delegacji następuje po udokumentowaniu przez sędziego delegowanego wydatków z tym związanych.

2. Suma wydatków podlegających zwrotowi nie może przekraczać:

1) dla sędziego delegowanego samotnego lub z jednym członkiem rodziny – wysokości 25-krotności;

2) dla sędziego delegowanego z dwoma lub więcej członkami rodziny – 30-krotności; limitu na nocleg w hotelu w danym państwie, ustalonego na podstawie przepisów wykonawczych, o których mowa w § 5 ust. 2.

3. Przepisy § 3 ust. 4-7 stosuje się odpowiednio z tym, że do rozliczenia przyjmuje się średni kurs EURO ogłaszany przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu miesiąca kalendarzowego poprzedzającego miesiąc, w którym następuje rozliczenie.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER
SPRAWIEDLIWOŚCI**

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.) w art. 77 § 3a przewiduje możliwość delegowania sędziego, za jego zgodą, do pełnienia obowiązków lub pełnienia określonej funkcji w ramach działań podejmowanych przez organizacje międzynarodowe lub ponadnarodowe oraz zespoły międzynarodowe, działające na podstawie umów międzynarodowych ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską, na czas określony, nie dłuższy niż cztery lata. Taka możliwość delegowania sędziów zapewnić ma właściwą reprezentację Polski na różnych szczeblach tworzenia i realizacji polityk unijnych i międzynarodowych.

Zgodnie z przepisami art. 78a u.s.p. sędzia delegowany zachowuje prawo do wynagrodzenia zasadniczego przysługującego na zajmowanym stanowisku sędziowskim oraz dodatku za długoletnią pracę, dodatku funkcyjnego, a także świadczeń odszkodowawczych z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Ponadto przepisy art. 78a zapewniają sędziemu delegowanemu poza granice państwa pewne dodatkowe świadczenia rekompensujące niedogodności wynikające z delegowania poza stałe miejsce służbowe, takie jak: zwrot kosztów zamieszkania w miejscu delegowania, zwrot kosztów podróży, w tym podróży przesiedleniowej, zwrot kosztów leczenia w państwie, do którego następuje delegowanie, dodatek zagraniczny, jednorazowy dodatek adaptacyjny, pokrycie kosztów przejazdu na urlop wypoczynkowy i z powrotem.

Jednocześnie Minister Sprawiedliwości w art. 78a § 7 u.s.p. upoważniony został do określenia, w akcie wykonawczym, trybu, wysokości i szczegółowych warunków przyznawania i wypłaty należności związanych z delegacją poza granice państwa, limity, do wysokości których podlegają zwrotowi koszty zamieszkania, oraz walutę, w której należności takie są wypłacane, uwzględniając zakres ich przyznawania zależnie od miejsca pełnienia obowiązków i powierzonej sędziemu funkcji, a także potrzebę zapewnienia warunków do prawidłowego ich wykonywania oraz konieczność pokrycia zwiększonych kosztów związanych z wykonywaniem tych obowiązków lub funkcji poza granicami państwa oraz z sytuacjami szczególnymi, w tym zdarzeniami losowymi. Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie wskazanego ustawowego upoważnienia.

W projektowanym rozporządzeniu przyjęto zasadę, że wysokość wymienionych w u.s.p. należności w konkretnym przypadku delegowania sędziego poza granice państwa określać będzie Minister Sprawiedliwości. Do Ministra Sprawiedliwości należy bowiem decyzja w sprawie delegowania sędziego (art. 77 § 3a u.s.p.), a wydatki związane z taką

delegacją pokrywane są z budżetu państwa ze środków pozostających w dyspozycji Ministra Sprawiedliwości (art. 78a § 4 u.s.p.), ewentualnie ze środków przeznaczonych na ten cel przez organizację międzynarodową, którymi dysponowanie powierzono Ministrowi Sprawiedliwości (art. 78a § 5 u.s.p.).

Właściwie wszystkie z przysługujących sędziemu delegowanemu, na podstawie art. 78a § 2 u.s.p., należności stanowią mają środki na pokrycie kosztów ponoszonych przez sędziego w związku z podjęciem i wykonywaniem powierzonych obowiązków lub funkcji. Przy czym część z nich określona została ryczałtowo (dodatek zagraniczny, dodatek adaptacyjny, diety i ryczałty na pewne wydatki w przypadku podróży), zaś część stanowić będzie równowartość faktycznie poniesionych przez sędziego delegowanego kosztów – zwracaną po udokumentowaniu ich poniesienia w określonym rozmiarze (pokrycie kosztów podróży, leczenia, zamieszkania).

Projektując warunki rozliczania i wypłaty należności przysługujących sędziom delegowanym poza granice państwa, posiłkowano się obowiązującymi regulacjami, dotyczącymi podobnych świadczeń przysługujących pracownikom zatrudnionym w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju, wynikającymi z rozporządzenia wydanego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej na podstawie upoważnienia ustawowego z art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (test jednolity: Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 ze zm.).

Wysokość przysługującego sędziemu delegowanemu dodatku zagranicznego, a w konsekwencji także i dodatku adaptacyjnego, określona została w projektowanym rozporządzeniu jedynie poprzez wskazanie przedziału, w jakim może nastąpić jego przyznanie przez Ministra Sprawiedliwości. W chwili obecnej trudno jest bowiem przewidzieć, z punktu widzenia rodzaju powierzonych obowiązków lub funkcji poza granicami państwa oraz warunków ich pełnienia, wszystkie potencjalne przypadki delegowania sędziego na podstawie art. 77 § 3a u.s.p. Z tego względu uzasadnione wydaje się przyjęcie w projekcie rozwiązania, które pozostawia Ministrowi Sprawiedliwości możliwości dostosowania wysokości tych należności do warunków konkretnego przypadku delegowania.

Określając zakres i wysokość należności przysługujących sędziom delegowanym do pełnienia obowiązków lub funkcji poza granicami państwa posiłkowano się obowiązującymi regulacjami, dotyczącymi podobnych świadczeń przysługujących członkom służby zagranicznej wykonującym obowiązki poza granicami państwa (dodatek zagraniczny, dodatek adaptacyjny, zwrot kosztów podróży przesiedleniowej, zwrot kosztów przewozu mienia przesiedleniowego, ryczałt w podróży służbowej, zwrot kosztów leczenia), wynikającymi z rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 23 grudnia 2002 roku w sprawie dodatku zagranicznego i świadczeń przysługujących członkom służby zagranicznej wykonującym obowiązki służbowe w placówce zagranicznej (Dz. U. Nr 239, poz. 2048 ze

zm.), uwzględniając jednak pewne odmienności wynikające z zasad delegowania sędziów do pełnienia służby poza granicami państwa.

Takie odniesienie wydaje się usprawiedliwione, biorąc pod uwagę charakter powierzanych sędziom poza granicami państwa obowiązków lub funkcji. Niewątpliwie ranga tych obowiązków lub funkcji jest porównywalna z zadaniami realizowanymi przez członków polskiej służby zagranicznej i uzasadnia porównywalne uprawnienia.

Ocena skutków regulacji:

1. Cel wprowadzenia:

Projektowane rozporządzenie realizuje upoważnienie ustawowe zawarte w art. 78a § 7 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych. Projektowana regulacja uwzględnia cel przyznania sędziom delegowanym dodatkowych należności, którym jest przede wszystkim zrekompensowanie niedogodności i zwiększonych kosztów wynikających z delegowania poza stałe miejsce służbowe i jednocześnie poza granice państwa.

2. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje ustawa:

Projektowane zmiany dotyczą sędziów sądów powszechnych. Mają jednocześnie wpływ na organizację i funkcjonowanie sądów powszechnych.

3. Konsultacje:

Projekt zmian został przekazany do zaopiniowania Krajowej Radzie Sądownictwa, Stowarzyszeniu Sędziów Polskich „Iustitia”.

4. Skutki społeczno-gospodarcze oraz finansowe ustawy:

Wejście w życie projektowych rozwiązań nie wpłynie na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki, sytuację i rozwój regionalny.

Projektowane rozwiązania spowodują dodatkowe skutki finansowe dla Skarbu Państwa, których w chwili obecnej nie można precyzyjnie określić, z uwagi na trudny do jednoznacznego określenia potencjalny katalog polskich przedstawicieli (będących sędziami) w organizacjach międzynarodowych. Precyzyjne określenie liczby sędziów, którzy będą w przyszłości uczestniczyć w działaniach organizacji międzynarodowych i innych projektach poza granicami państwa nie jest możliwe, zależy bowiem od zapotrzebowania, kryteriów naboru oraz ostatecznej decyzji danej organizacji.

Ministerstwo Sprawiedliwości przedstawiło wstępną deklarację dotyczącą gotowości delegowania czterech ekspertów spośród osób, które ukończyły odpowiednie szkolenie

organizowane przez Unię Europejską, a także jednego przedstawiciela krajowego w EUROJUST. Całkowity roczny koszt delegowania wymienionych wyżej osób oszacowano na ok. 760 792 zł. Skutki finansowe delegowania wymienionych osób znajdują zabezpieczenie w budżecie państwa na rok 2007 w środkach pozostających w dyspozycji Ministra Sprawiedliwości.

W przyszłości polscy sędziowie mogą brać udział, między innymi, w działaniach:

- w ramach działań ONZ, w pracy sądów powszechnych, w odbudowujących się strukturach sądownictwa i prokuratury na terytorium Bośni i Hercegowiny,
- w misji OBWE w Kosowie, w charakterze obserwatorów, w celu przygotowania szkolenia personelu tworzącego przyszłe kadry wymiaru sprawiedliwości,
- jako sędziowie "międzynarodowi" w orzekających składach mieszanych ONZ w Kosowie, w odbudowujących się strukturach sądownictwa,
- w procesie odbudowy Iraku, jako eksperci w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych,
- w tzw. misjach w obszarze rządów prawa w zakresie zarządzania kryzysowego organizowanych przez Komisję Europejską.

Projektując rozwiązania ustawowe przewidywano następujące koszty rocznego pobytu przedstawiciela krajowego w EUROJUST w Hadze z dwoma członkami rodziny:

- dodatek zagraniczny - 176.400 zł,
- koszty zamieszkania - 181.400 zł,
- jednorazowy dodatek adaptacyjny - 36.750 zł,
- koszt podróży przesiedleniowej (bilety + diety) - 6.194 zł,
- koszt przejazdu urlopowego (bilety + diety) - 6.194 zł,
- koszt przewozu mienia przesiedleniowego - 9.090 zł.

Koszty te wyniosłyby zatem, bez ewentualnych kosztów leczenia, ogółem około 416.028 zł.

Przewidywany udział jednej osoby - eksperta - w misji, np. w Gruzji, przez okres 3 miesięcy wyniosłby ogółem, bez ewentualnych kosztów leczenia, około 86.191 zł, w tym:

- dodatek zagraniczny - 44.100 zł,
- koszty zamieszkania - 36.000 zł,
- koszt podróży (bilet + dieta) - 6.091 zł.

5. Zgodność z prawem Unii Europejskiej:

Projektowane zmiany nie stanowią przedmiotu regulacji prawa wspólnotowego

Projektowana regulacja została zamieszczona na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414).

